

УНИВЕРСИТЕТ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ

С Т А Н О В И Щ Е

От: *проф. д-р Али Али Вейсел; катедра „Счетоводство и одит“, Университет по застраховане и финанси – София, професионално направление 3.8. „Икономика“ (Счетоводство, одит и анализ).*

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма „Счетоводство, контрол и анализ“

Автор на дисертационния труд: *Веселин Павлов Йолов*

Тема на дисертационния труд: *Проблеми на финансовото управление и контрола в лечебните заведения по време на кризи*

Научен ръководител: доц. д-р Дияна Банкова.

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 269/08.07.2026 г. на ректора на Университета по застраховане и финанси (УЗФ).

1. Информация за дисертанта

Автор на дисертационния труд е Веселин Йолов, докторант в самостоятелна форма на обучение към катедра „Счетоводство и одит“ на УЗФ, с научен ръководител доц. д-р Дияна Банкова, зачислен със заповед № 402/28.10.2024 г. и отчислен със заповед 268/08.07.2026 г.

Докторантът е завършил Медицинския университет в град София през 2002 г. Има придобита специалност по анестезиология и интензивно лечение от 2011 г. Завършил е и магистратура по „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ към Медицинския университет в град София през 2019 г. От 2007 г. е хоноруван преподавател към Академия на МВР. От 2013 г. е заместник началник на отделение по „Анестезиология и интензивно лечение“ към Медицински институт - МВР-ЦКБ.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е с обем от 143 страници. Структурата включва увод, три глави, заключение, списък на използваната литература и 5 приложения.

Актуалността на темата е изключително висока, предвид динамичната икономическа среда и необходимостта от финансова устойчивост на лечебните заведения, както и нарастващата роля на дигитализацията.

Обект на изследване са лечебните заведения за болнична помощ в България, а предмет – съвременните предизвикателства пред финансовото им управление и контрола.

Авторът защитава тезата, че стабилността на лечебните заведения зависи от непрестанното усъвършенстване на системите за финансово управление и контрол, и внедряването на международни стандарти за гарантиране на непрекъсваемост.

Целта е насочена към синтезиране на контролни методи и модели за управление на риска, които да осигурят финансова устойчивост и непрекъсваемост на процесите в лечебните заведения при кризи. Формулирани са 5 задачи, които логично обвързват теоретичното изследване с ретроспективен анализ на минали кризи и емпирична оценка.

Трудът се базира на сериозна изследователска база от 280 източника, включващи класически изследователи, актуални разпоредби и съвременни проучвания.

Глава първа анализира теоретичните основи на здравния мениджмънт, моделите на финансиране и контролните системи. Глава втора предоставя детайлен ретроспективен анализ на влиянието на кризите върху икономическата стабилност на болниците. Глава трета предлага конкретен инструментариум за подобрене чрез стандарта ISO 22301:2019, дигитализация и представя резултатите от проведеното емпирично изследване.

Дисертацията представлява завършено научно изследване, което успешно интегрира международните управленски рамки с изискванията на националната нормативна уредба. Разгледаните модели осигуряват надежден инструментариум за постигане на фискалната стабилност и непрекъсваемостта на лечебните заведения в условия на несигурност.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертантът демонстрира зрялост и способност за провеждане на самостоятелно научно изследване, като представените резултати са логическо следствие от прилагането на комплексна интердисциплинарна методология.

Изследването съчетава теоретичната диагностика на контролните системи с преглед на тяхното реално функциониране. Разгледани са функциите на регулаторните органи в България. Обоснована е необходимостта от преход от пасивен последващ контрол към концепцията за превантивен контрол. Чрез проведеното емпирично изследване на докладите за дейността е установено системно подценяване на информационно-дигиталните рискове.

Поставените задачи са реализирани. Постигната е методическа синергия между международните управленски рамки и тяхната практическа проекция.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В дисертационния труд са изведени следните приноси:

1. Мултидисциплинарен анализ на понятието „криза“ в здравния сектор – проследена е еволюцията му от класическа медико-психологическа категория към специфична управленска и икономическа категория. Кризата е определена като внезапен, критичен дефицит на финансови, материални и човешки ресурси,

застрашаващ оперативната непрекъснатост и ликвидност на лечебните заведения.

2. Концептуално разширяване на рамката на риска в контролната среда на лечебните заведения – постигнато е трансформиране на концепцията за дигитализация от техническа специфика в икономическа категория за управление на финансовия риск. Обоснована е необходимостта от дефинирането на нов, самостоятелен компонент в здравния контрол – „информационно-дигитален риск“, като критичен фактор за стабилността.

3. Предлагане на модел за количествено измерване на рисковете и анализиране на показателите за непрекъснатост.

4. Емпирично идентифициране на институционалния дефицит при управлението и оповестяването на дигиталните рискове.

Посочените приноси имат подчертан научно-приложен характер и предлагат иновативни решения за трансформиране на контрола в проактивен инструмент за защита на лечебните заведения.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Към дисертационния труд са приложени следните научни публикации:

1. Йолов, В. (2024): Икономически предизвикателства пред сектор здравеопазване по време на кризата с Covid-19, ел. сп. „Пари и култура“, 3/2024, ISSN 2683-0965, с. 37- 54

2. Йолов, В. (2025): Противодействие на измамите в здравеопазването, бюлетин факултет "Полиция" бр.18, АМБР, София, ISSN 2683-0957 (online) и ISSN 1312-6679 (print), с. 55-63

3. Йолов, В. (2025): Дигитални инвестиции за икономическа устойчивост на лечебните заведения при кризи, Научна конференция „Съвременни предизвикателства в икономиката, сигурността и социалната сфера решения и перспективи“ 10 декември 2025, В. Търново, Издателство „Институт за знание, наука и иновации“ ISBN 978-619-7668-30-8, с. 216-232.

Публикациите представят ключовите приноси на дисертационния труд и способността на докторанта за систематизиране и разпространяване на изследвания по уместен начин.

6. Оценка на автореферата

Към дисертационния труд е приложен автореферат с обем от 50 страници, който синтезира цялостното изследване. В него се представят систематизирано съдържанието, целите и основните резултати от дисертацията.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

В процеса на подготовка на дисертационния труд за защита и при проведеното обсъждане в катедра „Счетоводство и одит“, бяха направени бележки. Част от тях са отразени. Въпреки постигнатото подобрене, е необходимо да се посочат следните аспекти, които следва да бъдат обект на внимание в бъдещите изследвания на дисертанта:

- Методологическа детайлност на контролния модел: Представянето на модела за финансово управление и контрол има общ и сбит характер. За

постигане на по-висока научно-приложна стойност е целесъобразно по-задълбочено разгръщане на контролните механизми в оперативната дейност на лечебните заведения.

- Концептуална интеграция на контролната функция: Разгледаните различни видове и категории контрол остават до известна степен теоретично изолирани, вместо да бъдат напълно интегрирани в общата рамка по модела COSO. Необходима е по-ясна концептуална връзка относно това как отделните компоненти на вътрешния контрол се трансформират и прилагат в специфичната болнична среда.

8. Заключение

Представеният дисертационен труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за прилагане на този закон. Представените материали и резултати съответстват на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти в УЗФ. Поради това давам своята положителна оценка и предлагам на научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Веселин Йолов в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма „Счетоводство, контрол и анализ“.

06.09.2026 г.

Подпис: